

Haarlem

Gemeente Haarlem

Hilde van der Molen

Wethouder van Sociale Zaken, Welzijn (volwassenen en ouderen)
en Maatschappelijke Ondersteuning

Actie nr 989

Retouradres : Stadhuis, Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de Commissie Samenleving

Datum 1 december 2008
Ons kenmerk SZ/WWGZ/2008/197401
Contactpersoon Bea Oomens
Doorkiesnummer 023-5113431
E-mail boomens@haarlem.nl
Onderwerp Voortgang Kompas

Geachte leden,

Ik heb u eerder dit jaar toegezegd in 2008 vier deelnota's voor te leggen waarin de voornemens uit het Kompas worden uitgewerkt. Het blijkt echter dat het vervaardigen van de deelnota's meer tijd vraagt. Het was ons nadrukkelijke voornemen om de deelnota's op een interactieve manier op te stellen, dus met betrokkenheid vanuit de cliënten, het veld en de regio. Met name het overleg met de regio vraagt meer tijd dan wij hadden voorzien.

Een bijkomend punt is dat, zoals u weet, de invoering van het nieuwe financiële verdeelmodel door de staatssecretaris is uitgesteld. Er is dus nog geen beeld van de middelen die op termijn beschikbaar komen voor de intensivering van het beleid. Voor het jaar 2009 zullen wij het staande beleid voortzetten. Daarmee vervalt de dringende noodzaak om nog dit jaar deelnota's met daarin nieuw beleid vast te stellen. Zo ontstaat ruimte om de discussie met de regio en de cliënten op een zorgvuldige manier te voeren.

De ontwikkelingen op het gebied van de maatschappelijke opvang staan beslist niet stil. Een groot aantal onderdelen uit het Kompas is ondertussen al opgepakt en wordt uitgewerkt. Ik noem de volgende activiteiten:

- voorkomen huisuitzettingen;
- nazorg na detentie;
- ontwikkelen discussiewoningen voor verslaafden;
- overleg over verzorgingseenheden voor oudere daklozen en oudere verslaafden;
- continueren tijdelijke opvangvoorziening Haarlemmermeer;
- zoeken van locaties voor beschermd/begeleid wonen;
- realiseren tweede kanswoningen;
- evaluatie Schakelstation en realiseren één-loket;
- afspraken over activering en re-integratie daklozen;

Gaarne bij beantwoording ons kenmerk vermelden
Stadhuis, Grote Markt 2 Haarlem – Telefoon 023 5113000 – Fax 5113441

- terugdringen van overlast d.m.v. toezicht;
- ontwikkelen van drang en dwang en aanpak veelplegers.

Omdat er al zoveel gebeurt, willen wij niet langer wachten op de uitkomsten van de landelijke herverdeling en nu de ontwikkeling van de deelnota's voortvarend ter hand nemen. Hieronder informeer ik u over onze planning met betrekking tot het realiseren van de deelnota's, de regionale samenwerking en de actuele stand van zaken met betrekking tot de onderdelen van het Kompas.

Deelnota's

Met betrekking tot het opstellen van de deelnota's stel ik u het volgende voor. In nauw overleg met betrokkenen zullen deze in de komende maanden (december-februari) verder vorm krijgen. Per activiteit zal uitgewerkt worden wat het resultaat is, wat de planning is, wie de partners zijn, de kosten en dekking. Uiteraard zijn de lopende ontwikkelingen het vertrekpunt voor de invulling van de deelnota's. We zullen daarbij aangeven welke activiteiten met de bestaande middelen kunnen worden uitgevoerd en welke activiteiten uitgevoerd zullen worden wanneer bekend is wat voor Haarlem de opbrengst is van de landelijke herverdeling van middelen. Met de vertegenwoordigers in de Wmo-raad stemmen we af hoe we hierbij de input van de cliënten kunnen waarborgen. De regio is betrokken langs het regionaal overleg. We zullen met behulp van ambtelijke regionale werkgroepen de verschillende deelnota's verder uitwerken. Dit najaar is er reeds een brainstormbijeenkomst geweest over het aanbod in de opvang en de regie over de cliënten. Begin december is er een vervolgoverleg, waar wij het thema financieren verder zullen uitwerken. En langs de reguliere kanalen overleggen we met het zorgkantoor en de uitvoeringsinstellingen. Naar verwachting is dan eind februari het concept voor de vier deelnota's ambtelijk afgerond.

Planningschema deelnota's Kompas

	november				december				januari					februari			
	45	46	47	48	49	50	51	52	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Informereren cie. samenleving				x													
Afstemmen procedure Wmo Raad			x														
Afstemmen procedure regio			x	x	x												
Uitwerken onderdelen Kompas*					x	x	x			x							
Terugkoppeling regio											x					x	
Terugkoppeling Wmo raad											x					x	
Bijstellingen												x	x	x		x	
Vaststelling ambtelijk**																	x

* Uitwerking met partners en regiowerkgroep

** Met draagvlak vanuit regio en Wmo-raad

Haarlem

3

Ontwikkeling met betrekking tot de regio

Zoals u bekend is, is Haarlem centrumgemeente voor drie gebieden: Zuid Kennemerland, Midden Kennemerland en Haarlemmermeer. Haarlemmermeer viel tot 1 januari 2008 nog onder de centrumgemeente Amsterdam en het afgelopen jaar is dan ook gebruikt om middelen en voorzieningen te ontvlechten (met Amsterdam) en in te vlechten met Haarlem. Ten aanzien van de regio's Midden- en Zuid-Kennemerland hadden wij het voornemen tot vervolgstappen voor de inhoudelijke en financiële uitwerking, zodra de beleidskeuzes van het Rijk inzake het financieel verdeelmodel bekend waren. De noodzaak tot intensieve samenwerking en financiële afstemming in de regio maakt dat we nu voor een hoger tempo kiezen dan het Rijk. Vandaar dat de afgelopen periode verschillende keren ambtelijk regionaal overleg is gevoerd met betrekking tot de samenwerking en de financiën. Een belangrijk onderwerp daarbij is de inbreng van eigen middelen van de gemeenten. De gemeente Haarlem draagt uit eigen middelen 4,5 ton bij aan de activiteiten van het Kompas. Met dit geld betalen wij opvang en dienstverlening waar ook cliënten uit de andere gemeenten gebruik van maken.

Ik ervaar wel een discrepantie als het gaat om de bijdrage van de andere gemeenten, die in totaal €18.000,-- bedraagt. Ik ga nu het overleg aan met de regiogemeenten over een evenwichtiger verdeling van de kosten.

AWBZ-middelen OB-a psychosociaal

Het kabinet heeft besloten de functie Ondersteunende Begeleiding algemeen (OB-a) op psychosociale grondslag te schrappen uit de AWBZ. Per 2009 worden financiële middelen overgeheveld naar (centrum)gemeenten om hen tegemoet te komen voor de gevolgen van deze maatregel. Omdat de voorbereidingstijd voor gemeenten om aan deze verantwoordelijkheden goed invulling te geven, uiterst beperkt is, is het de bedoeling deze maatregel beleidsarm in te voeren. Dat wil zeggen dat deze middelen ingezet zullen worden om zoveel als mogelijk de continuïteitsproblemen voor cliënten te voorkomen. Voorts wordt op basis van de te verzamelen managementinformatie over 2009/2010 een voorstel voorbereid voor de optimale begeleidingsstructuur in Haarlem e.o. in samenhang met het beleid op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning, het Kompas en de aangekondigde pakketmaatregelen van het Kabinet.

Activiteiten in het kader van het Kompas

Het is de wens van de gemeente om een deel van de activiteiten uit het Kompas sowieso tot uitvoering te brengen, onafhankelijk van de landelijke besluitvorming. Het gaat daarbij in ieder geval om de activiteiten die een voortzetting zijn van het programma Maatschappelijk Herstel & Preventie, dat tot doel had om de maatschappelijke situatie van daklozen, verslaafden en mensen met een psychiatrische problematiek te verbeteren.

Het Kompas fungeert in feite als een paraplu voor activiteiten uit meerdere beleidsterreinen. Zo ondertekende in 2003 een twintigtal organisaties het Oggz-convenant, waarin de verbetering van de situatie van daklozen door middel van ketensamenwerking centraal staat.

Haarlem

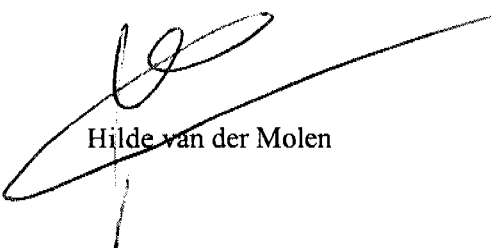
4

En in 2007 stelde de gemeenteraad de beleidsvisie harddrugsverslaving vast. Hoofddoelstellingen hierin zijn: vermindering van het aantal harddrugsverslaafden door middel van uitbreiding preventie en afkicken; het beheersen en verminderen van de overlast en het bieden van zorg en hulp aan harddrugsverslaafden. Recent stelde de gemeenteraad het Beleidsplan Maatschappelijke Ondersteuning in Haarlem vast, dat direct linkt aan het Kompas. Zo is in de Wmo-raad ook de doelgroep van het Kompas vertegenwoordigd, in de vorm van een vertegenwoordiger voor de groep daklozen en een vertegenwoordiger namens de groep verslaafden. Andere raakvlakken zijn er met het beleid voor schuldhulpverlening en schuldpreventie, het activeringsbeleid van sociale zaken en bijvoorbeeld de verplichting die de gemeente heeft om een Veiligheidshuis te realiseren.

In de bijlage vindt u een actueel overzicht van de activiteiten die nu reeds plaatsvinden, gerangschikt naar de thema's en doelstellingen uit het stedelijk Kompas.

Ik hoop u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben. Uiteraard ben ik graag bereid een inhoudelijke toelichting te geven in een vergadering van uw commissie.

Met vriendelijke groet,

Hilde van der Molen

Bijlage bij brief SZ/WWGZ/2008/197401

Stand van zaken Kompas

Deelnota 1: Niemand meer dakloos.

Doelstelling Voorkomen huisuitzetting als gevolg van huurschulden

Actie	Afspraken met corporaties over preventief signaleren van huurschulden.
Stand van zaken	Er is een convenant met de drie corporaties gesloten, een regievoerder (GGD) aangesteld en een pilot gestart. Het geheel valt onder een stuurgroep waarin vertegenwoordigd: de corporaties, de GGD, afdeling schuldhulpverlening, onder voorzitterschap van hoofd sociale zaken.

Doelstelling Daklozen worden gesteund bij het oplossen van financiële problemen

Actie	Inkoop specifieke schuldhulpverleningstrajecten en budgetbeheer.
Stand van zaken	In 2008 is een experiment geweest met 2 uitvoerders die specifieke deskundigheid hebben met betrekking tot deze doelgroep. Er zijn 2 x 30 trajecten uitgevoerd. Voor volgend jaar zal de aanpak gecontinueerd en uitgebreid worden.

Doelstelling Het aantal daklozen als gevolg van detentie verminderen

Actie	Nazorg (warme overdracht) bij ontslag uit detentie is mogelijk door aansluiting op elektronische databank Dienst Justitiële Inrichtingen gedetineerden.
Stand van zaken	Het project loopt, de dossiers worden elektronisch overgedragen. In 2007 ging het om 375 unieke personen, waarvan 30% zwaardere dossiers. Vanaf 1 januari gaat de regie over naar het Schakelstation. Op dit moment vindt nadere uitwerking plaats van het Veiligheidshuis (ketensamenwerking tussen Justitie, politie en zorgpartners).

Actie	Realiseren van huisvesting voor ex-gedetineerden.
Stand van zaken	Onder regie van het Leger des Heils wordt het Domusproject uitgevoerd, waarbij huisvesting aan ex-gedetineerden wordt aangeboden.

Deelnota 2: Differentiatie in aanbod en aanpak

Doelstelling Een gedifferentieerd aanbod van woon- en opvangvoorzieningen voor daklozen

Actie	Discuswoningen ontwikkelen waar verslaafden kunnen wonen. Kleinschalige aanpak, woningen verspreid over Haarlem. Het gaat om overlastgevende verslaafden. Door deze onder begeleiding te laten wonen creëren we rust in de nachtopvang en is doorstroming mogelijk. Samenhang met thema 3, aanpak overlastgevend.
Stand van zaken	Leger des Heil en de Brijderstichting leveren begeleiding en in overleg met corporaties worden woningen beschikbaar gesteld. Een projectplan is besproken met deze eerste twee organisaties. Overleg met de woningcorporaties over het beschikbaar stellen van woningen wordt gestart.

Actie	Onderzoek naar een unilocatie. Onder een unilocatie wordt verstaan: een gebouw waarin minimaal drie voorzieningen voor daklozen en verslaafden zijn ondergebracht, te weten: een dagopvang, een nachtopvang en onderdelen van sociale verslavingszorg waaronder in ieder geval een gebruikersruimte.
Stand van zaken	De gemeente onderzoekt samen met Brijderstichting en het Leger des Heils de mogelijkheden en voorwaarden voor realisatie van een unilocatie. Streven is de voorziening op termijn van maximaal 3 jaar gerealiseerd te hebben.

Actie	Verkennd overleg over verzorgingseenheid oudere daklozen en verslaafden.
Stand van zaken oudere daklozen	Met St. Jacob is op 13 oktober een overleg geweest. St. Jacob wil een aantal oudere panden slopen en hiervoor kleinschalige nieuwbouw (maximaal 6 personen per voorziening) realiseren, waarbinnen ook opvang voor oudere daklozen mogelijk is. Voor de nieuwbouw moet gedacht worden aan een termijn van 3 à 4 jaar. In januari 2009 is een vervolg overleg gepland.
Stand van zaken oudere verslaafden	Voor oudere verslaafden wordt gewerkt aan de realisatie van een Hostel. Eerste punt is het vinden van een geschikte locatie.

Actie	Tijdelijke opvang/woonvoorziening Haarlemmermeer continueren als regiovoorziening.
Stand van zaken	Het voornemen is om de opvangvoorziening die in Haarlemmermeer functioneert, te continueren. Recent is een nota m.b.t. ontvlechten (met de gemeente Amsterdam) en invlechting (met de gemeente Haarlem) aan het college aangeboden, waardoor hierna ook besluitvorming over deze voorziening kan plaats vinden.

Actie	Locaties voor beschermd/begeleid woonprojecten.
Stand van zaken	Er zijn verschillende initiatieven voor beschermd en begeleid wonen, zoals de hiervoor genoemde Discuswoningen, de woningen voor oudere verslaafden en voor oudere daklozen. In overleg met betrokkenen, zoals woningcorporaties, Legers des Heils, Brijderstichting, RIBW en St. Jacob wordt steeds naar de meest geschikte locaties gezocht. Een groep waarvoor ook ruimte gezocht wordt om een vorm van opvang / begeleid wonen te bieden, betreft de één-oudergezinnen, voornamelijk alleenstaande moeders.

Actie	Realiseren 2e kanswoningen.
Stand van zaken	Er zijn 10 woningen per jaar beschikbaar voor gezinnen die uit de opvang komen. Zij kunnen hier een half jaar met begeleiding wonen en moeten in dat jaar bewijzen dat ze dit aankunnen. Vervolgens wordt de huisvesting regulier. De woning wordt "gekanteld".

Doelstelling We kennen alle daklozen en zij staan binnen 3 maanden op traject naar dagbesteding

Actie	Evaluatie Schakelstation / één-loket.
Stand van zaken	Het Schakelstation had als doel zicht te krijgen op de groep sociaal kwetsbare mensen in de regio Zuid-Kennemerland (residentieel daklozen en zorgwekkende zorgmijders). In het voorjaar waren er ongeveer 300 cliënten bij het Schakelstation. Op dit moment wordt met alle ketenpartners de werking van het Schakelstation geëvalueerd. Deze evaluatie zal voor januari 2009 afgerond zijn, waarna we een half jaar uittrekken voor de implementatie van de verbeteringen, zodat in juli 2009 het Schakelstation 'nieuwe stijl' gerealiseerd is. De bedoeling is dat het Schakelstation omgevormd wordt tot een fysiek loket waar centrale aanmelding, registratie, plaatsingsbevoegdheid en de trajectbewaking komt te liggen. Ook wordt er een ACT-team (t.b.v. psychosociale begeleiding) ingesteld dat 7 x 24 uur beschikbaar is. Tevens willen we het Schakelstation verbreden, naar de andere gebieden in de regio, waarvoor draagvlak gecreëerd wordt in het regionaal overleg.
NB	Deze actie heeft ook een direct verband met deelnota vier, ontwikkeling monitoring en klantmanagement

Actie	Afspraken met partners over activerings- en re-integratieaanbod voor alle daklozen.
Stand van zaken	Dit is nog in een experimenteel stadium. Met een tiental partners (waaronder Ecosol, Roads, de Schalm en het Leger des Heils) zijn afspraken gemaakt. Het aanbod sluit naadloos aan op de nachtopvang, de deelnemers worden met een busje 's morgens opgehaald. Ook is er een directe koppeling met bijzondere doelgroepen van de sociale dienst. Bij de intake (aanvraag uitkering) wordt direct een traject aangeboden.

Deelnota 3: Sluitende aanpak overlastgevend

Doelstelling Daklozen, alcoholverslaafden en overlastgevend zijn uit het straatbeeld verdwenen

Actie	Terugdringen overlast.
Stand van zaken	Sinds dit najaar wordt met behulp van portiers, toezichthouders en politie gericht toezicht ingezet bij 5 locaties in de binnenstad. De bewoners rond de instellingen zijn uitermate tevreden over de aanpak. Alle partners werken onder regie van VHR goed samen.

Actie	Ontwikkeling drang en dwang.
Stand van zaken	In verschillende casuoverleggen (justitieel, gemeentelijk en sociaal team) wordt veel aandacht besteed aan de mogelijkheid om mensen met een stok achter de deur in een traject te krijgen. Voor een deel bestaat dit uit dwang maatregelen (vooral justitieel/bopz) en voor een deel uit voorwaardelijke maatregelen (deelnemen aan activering als voorwaarde om een uitkering te krijgen).

Doelstelling Er is voor alle zeer actieve veelplegers een sluitende aanpak

Actie	Aanpak Veelplegers.
Stand van zaken	Het stoppen van de negatieve spiraal en het bieden van mogelijkheden om 'een weg terug' te vinden vormt de kern van de aanpak. Repressie (langduriger verblijf in de gevangenis op basis van een ISD maatregel) wordt gevolgd door (intra- of extramurale) nazorgtrajecten waarvoor de regiefunctie bij de gemeente ligt, zodat zij na hun strafrechtelijke traject (maximaal 2 jaar) niet opnieuw in de oude situatie terechtkomen.

Deelnota 4 Stroomlijnen Randvoorwaarden

Actie	Regievoering
Stand van zaken	Onderdeel van de opstellen van de deelnota's is het nader uitwerken van de wijze waarop de regievoering plaats zal vinden. Onderdeel daarbij is de positie van de partnerorganisaties en de verhouding tussen centrumgemeente en regio.

Actie	Ontwikkelen monitoring en klantmanagement
Stand van zaken	Onderdeel van de verbeteringen van het Schakelstation is de wijze waarop monitoring en klantmanagement (trajectbewaking) plaats zal vinden. In het regionaal overleg wordt de mogelijkheid van verbreding van het Schakelstation (inclusief wijze van monitoring en klantmanagement) besproken. Hierover zal begin 2009 meer duidelijkheid zijn.